

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: الکسی بلوف (Alexey BELOV)

برگردان: ا.م. شیری

۳۰ اکتوبر ۲۰۲۴

بریکس، اتحادیه‌ای با سیمای انسانی

در باره نتایج اجلاس کازان

اجلاس بریکس در کازان که بسیاری آن را مهم و دوران ساز نامیدند، به پایان رسید. برای جمع‌بندی، قبل از همه، می‌خواهم به چند عدد و رقم اشاره کنم.

اولاً، در طول این جلسه در قالب توسعه بریکس + که به زبان ساده، به معنای اجلاس مشترک اعضای فعلی بریکس و کشورهای آنی که به تازگی برای عضویت درخواست داده‌اند یا هنوز مشتاقانه منتظر چنین فرصتی هستند، یعنی، مجموعاً نمایندگان ۳۶ کشور در پشت میز مذاکره گرد هم آمدند، که به طور قابل توجهی از همه قالب‌های موجود جهان امروز، از گروه ۷ تا گروه ۲۰ فراتر است.

در تالار جلسه سران کشورهای روسیه، برزیل، چین، مصر، ایتوپیی، هند، ایران، عربستان سعودی، افریقای جنوبی، امارات متحده عربی، ارمنستان، آذربایجان، بحرین، بنگله دیش، بلاروس، بولیوی، کنگو، کوبا، اندونزی، قزاقستان، قرقیزستان، لائوس، مالزی، موریتانی، مغولستان، نیکاراگوئه، فلسطین، صربستان، سریلانکا، تاجیکستان، تایلند، ترکیه، ترکمنستان، ازبیکستان، ونزوئلا و ویتنام حضور داشتند [لازم به ذکر است که علاوه بر نمایندگان کشورهای مذکور، آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد و رئیس اتحادیه افریقا (وزیر خارجه موریتانی) نیز در این اجلاس حضور داشتند. م.]

همانطور که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه در این باره گفت، «این قالب توسعه‌یافته صحت خود را بخوبی ثابت کرده و امکان مذاکرات مستقیم و شفاف بین اعضای انجمن با دوستان و شرکای ما را فراهم آورده است.»

رهبان روسیه تأکید کرد: «سران کشورهای در اینجا حضور دارند که به مشارکت نزدیکتر با بریکس و حتی پیوستن به اتحادیه علاقه‌مندی نشان می‌دهند. یعنی، هم رهبران کشورهای پیشرو ساختارهای چندجانبه و هم کشورهای اروپا، آسیا، آفریقا و امریکای لاتین در اینجا در دور یک میز نشسته‌اند».

در نتیجه، ۱۳ نامزد عضویت شامل ترکیه، قزاقستان، ازبیکستان، الجزایر، بلاروس، بولیوی، کوبا، اندونزی، مالزی، نیجریه، تایلند، اوگاندا و ویتنام، وضعیت رسمی «شرکای بریکس»، آخرین پله تا عضویت کامل دریافت کردند. رئیس‌جمهور فدراسیون روسیه در سخنرانی خود به این واقعیت نیز اشاره کرد که امروز عضویت در بریکس نه تنها افتخار، بلکه سودآور است. به گفته پوتین، متوسط رشد اقتصادهای بریکس در سال‌های ۲۰۲۴-۲۰۲۵، بر اساس برآوردهای اولیه، با افزایش ۳.۸ درصدی تولید ناخالص داخلی جهانی، در محدوده ۳.۲ تا ۳.۳ درصد خواهد بود. داده‌های رئیس‌جمهور روسیه از سوی صندوق بین‌المللی پول نیز که پیش‌بینی خود را در مورد وضعیت اقتصاد در سال جاری اصلاح نموده، تأیید شده است.

بنا به پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، اقتصاد هند تا پایان سال ۲۰۲۴، ۷ درصد، چین ۸.۴ درصد، روسیه ۶.۳ درصد و برزیل ۳.۰ درصد رشد خواهد کرد. برای مقایسه: اقتصاد آمریکا در پایان سال، تنها ۲.۸٪، کانادا ۱.۳٪، انگلیس و فرانسه - هر کدام ۱.۱٪، ایتالیا ۰.۷٪، جاپان ۰.۳٪ رشد خواهند داشت. و اقتصاد آلمان که زمانی قدرتمند و لوکوموتیو اتحادیه اروپا محسوب می‌شد، تنها این رؤیا را در سر دارد که تا پایان سال به روی خط قرمز نرود. تکرار می‌کنم، این آمارها، داده‌های صندوق بین‌المللی پول هستند.

این تصویر از نظر رشد سرانه تولید ناخالص داخلی به شرح زیر است: هند (+۶٪)، چین (+۹.۴٪)، روسیه (+۳.۸٪) و برزیل (+۶.۲٪) پیش‌تازان سال ۲۰۲۴ هستند. پس از آنها آمریکا (+۲.۳٪)، فرانسه (+۰.۸٪)، جاپان (+۰.۸٪)، ایتالیا (+۰.۷٪) و انگلستان (+۰.۶٪) در ردیف‌های قرار دارند.

آلمان و کانادا با این شاخص در مسیر «رشد منفی» قرار گرفته‌اند: اولی -۴٪ و دومی -۵.۱٪.

در این پس زمینه، می‌توان به همه صحبت‌ها در مورد پیش‌تازی واقعی، نه اغراقی دنیای مدرن خاتمه داد.

بنابراین، در بحث مربوط به موفقیت و چشم‌انداز روشن بریکس، هیچ جایی برای شک و تردید باقی نمی‌ماند. با این حال، انجمن پیشرو کشورهای جنوب و شرق جهانی هنوز انبوهی از مشکلات حل‌نشده در پیش دارد که بسیاری از آنها در آخرین اجلاس به وضوح آشکار گردید.

برای صحبت در مورد آنها، به صحبت برخی از شرکت‌کنندگان حاضر در اجلاس رجوع می‌کنیم. الکساندر ولین، معاون نخست وزیر صربستان در این اجلاس خاطرنشان کرد که بریکس در حال تبدیل شدن به یک جایگزین واقعی برای اتحادیه اروپا است.

سیاستمدار صربستانی اظهار داشت: «چند سال پیش ما هیچ جایگزینی برای اتحادیه اروپا نداشتیم. اکنون بریکس، به عنوان یک سازمان کاملاً جدید، در حال تبدیل شدن به یک جایگزین واقعی و قابل اعتماد است».

در عین حال، بردار توسعه که این سازمان در مسیر بعدی قرار خواهد گرفت، نامشخص است.

ولین در پایان گفت: «آیا این نوعی اتحاد قوی‌تر خواهد بود؟ بریکس هنوز یک سرپل است. این یک اتحاد اقتصادی نیست، یک سکو است. هنوز هیچ نهاد مشترکی ندارد. ما صبر می‌کنیم و خواهیم دید».

باید اذعان کرد که امتناع از عضویت کامل ۱۳ نامزد و اعمال وضعیت «شریک» برای آنها، عمدتاً از عدم درک از آنچه که بریکس باید در آینده تبدیل شود، ناشی می‌شود و افسوس، این سوء تفاهم شروع شد، البته نه امروز. حدود یک سال پیش نوشتم وقتی که پنج نفر هستید می‌توانید یک باشگاه اقتصادی سودمند تشکیل دهید. وقتی که ده نفر هستید، این

یک اعلامیه برای نفوذ سیاسی است. وقتی که در مورد تعداد ۳۰، ۴۰ یا بیشتر کشور صحبت می‌کنیم، یعنی زمان آن فرا رسیده که دربارهٔ ایجاد یک سازمان بین‌المللی در سطح جهانی صحبت کنیم که مکمل و به نوعی جایگزین سازمان ملل متحد فعلی خواهد بود.

به نظر من دقیقاً با درک چنین چشم‌اندازهائی است که سفر آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد به کازان و حضور وی در اجلاس بریکس طوفانی از خشم در پایتخت‌های غربی به پا کرد.

به هر حال، در بیانیهٔ پایانی شرکت‌کنندگان اجلاس، نه تشکیل بدیل نهادهای بین‌المللی کنونی، بلکه «ترمیم» نهادهای قدیمی، مثلاً، اصلاح سازمان ملل متحد و افزایش تعداد اعضای دائمی شورای امنیت آن به عنوان وظیفهٔ مبرم تعیین شده است. همین موضوع ترمیم، به طور کلی، در مورد صندوق بین‌المللی پول و سازمان تجارت جهانی، یعنی سازمان‌هایی که در واقع، در اثر سوءاستفادهٔ غرب جمعی کاملاً فاسد شده‌اند و به نظر من، دیگر مشمول «اصلاح» نیستند، نیز صدق می‌کند.

پیه اسکوبار، روزنامه‌نگار برزیلی نیز این واقعیت را مورد توجه قرار داد که گسترش بریکس بدون دگرگونی قابل توجه آن می‌تواند به بمب ساعتی درون سازمان تبدیل شود.

اکنون گسترش بریکس فقط به ۳۴ کشور که خواهان پیوستن به این اتحادیه هستند، محدود نمی‌شود. در حال حاضر ۴۰ کشور دیگر نیز می‌خواهد به بریکس بپیوندد و احتمالاً پس از اجلاس به ۵۰-۶۰ کشور افزایش خواهد یافت. همه مایلند به بریکس بپیوندند. این خبر حتی تازه نیست و با این گسترش، تصور کنید که بخش ژئوپلیتیک اتحادیه چگونه خواهد بود و حالا باید همهٔ اعضای جدید و قدیمی را راضی کند. عجب! پس از پایان جنگ جهانی دوم هیچ کشوری به انجام این کار دست نزده است. امریکائی‌ها جز خودشان نمی‌خواستند کسی را راضی کنند. بنابراین، نظم خاص خودشان را ساختند. بریکس پدیدهٔ دیگری است. این‌ها مردمانی هستند که می‌خواهند صرف‌نظر از تمام دشواری‌ها، همکاری کنند. آری، حفظ تعادل و به یک اندازه خوب بودن برای همه، زمانی که هر بار تعداد «همه» بیشتر و بیشتر می‌شود، یک وظیفه با ابعاد واقعاً عظیم است، که به ایدهٔ ساختن کمونیسیم شباهت دارد. بنابراین، من در مورد امکان اجرای تصمیمات آن بحث جدی دارم.

این به معنای ایجاد مکانیسم‌های ضروری، یعنی نوعی بریکس با «سرعت‌های مختلف» است که اجازه می‌دهد پیشنهادات مهم بدون تکیه بر اجماع اجباری همهٔ اعضای سازمان به تصویب برسد یا فرصت اجرای جزئی تصمیمات خاص را داشته باشند.

فقدان این اجماع در حال حاضر مانع از توسعهٔ برخی نهادها در داخل سازمان شده است. گرگ سالیوان، ستون‌نویس بلومبرگ، علی‌رغم تمام نگرانی‌های کارشناسان غربی در مورد دالرزدائی از اقتصاد کشورهای بریکس و به ویژه، ایجاد ارز ذخیرهٔ آن‌ها، خاطر نشان کرد: «موضوعات مهمی در دستور کار این اجلاس قرار داشت که یکی از آن‌ها کنار گذاشتن دلار امریکا بود. روسیه تحت تحریم‌های شدید قرار گرفته و با کاهش سهم دلار امریکا از ذخایر ارزی جهانی، به دنبال دالرزدائی از مبادلات تجاری است. در نتیجه، امکان توافق بر سر چنین موردی وجود نداشت.»

به طور کلی، حتی ایجاد ساختار مشابه سوئیفت برای خود بریکس، هنوز در مرحلهٔ توسعه و تأیید قرار دارد. بنابراین، می‌توان گفت که هیچ یک از آنچه غرب بیش از همه از آن می‌ترسید، در کازان اتفاق نیفتاد – دلار از جایگاه خود پائین نیامد، بریکس گسترش نیافت.

بلی، در مورد مسألهٔ مهم جنگ و صلح نیز مواضع شرکت‌کنندگان در اجلاس به قدری متفاوت بود که در بیانیهٔ نهائی مجبور شدند از مبهم‌ترین فرمول‌ها در قالب «برای هر چیز خوب، در مقابل هر چیز بد» استفاده کنند: «ما مواضع ملی

در مورد وضعیت در اوکراین و پیرامون آن را که در مجامع مختلف، از جمله، در شورای امنیت سازمان ملل متحد و مجمع عمومی سازمان ملل متحد بیان شده است، یادآوری می‌کنیم. ما تأکید می‌کنیم که همه کشورها باید در چارچوب تمامیت و به همپیوستگی اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد عمل کنند. ما مشتاقانه از پیشنهادهای مربوط به میانجیگری و خدمات پس‌دیده با هدف تضمین حل مسالمت‌آمیز مناقشات از طریق مذاکره و دیپلماسی حمایت می‌کنیم». حالا، هر طور می‌خواهید، درک کنید.

مایلم به طور خیلی خلاصه بگویم، که بریکس هنوز در ابتدای راه خود، در روند یافتن هویت خود است و حتی اگر همه امور بلافاصله آنطور که ما می‌خواهیم پیش نرود، اما آنچه در حال رخ دادن است، امیدواری منطقی می‌آفریند که در نهایت، این چهره تا حد امکان برای دوستان، دوستانه و برای دشمنان، که آرزو می‌کنند بریکس هر روز کوچکتر و کوچکتر شود، مهیب خواهد بود. در هر صورت من از صمیم قلب این را برای همه ما آرزو می‌کنم.

نقل از: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک

۸ آبان- عقرب ۱۴۰۳